

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Sunek

Preko versajske mirovne pogodbe se je zarisala debela črta od začetka pa skoro do konca. Zarisala jo je Nemčija. Nemčija je v zadnjem času spodkopavala temelje, na katerih sloni sedanji evropski politični red in mir. Zasedbi Porenja dne 6. marca t. l. v konjunkturi zvezi z abesinskimi zmedami zatem sledečim komplikacijam ter razburljivostim, je sledeč sedaj novi nemški sunek v evropski položaj. Nemčija je odpovedala namreč sedaj vse one klavzule, ki se nanašajo na vodno pot na nemškem ozemlju, kakor tudi na rečni promet, ki je bil s temi klavzulami urejen. Ta udarec je prišel ravno v trenutku, ko je centralna renška komisija v Strassbourgu imela uveljaviti dispozicije, s katerimi bi se moral prirediti izpolnjevanje del navedenih določil versajske pogodbe. Te dispozicije so bile v skladu s francosko-nemškim sporazumom, sklenjenim na nemško pobudo. Glede prometa na Labi je bil sporazum že sklenjen, glede prometa na Odri pa so bila zadevna pogajanja v ugodnem poteku.

Francoska vlada je na ta nemški sunek takoj reagirala na ta način, da je dala svoji delegaciji v Strassbourgu navodilo, da odpoveduje modus vivendi, ki je bil sklenjen 4. maja 1936 in ki je omenjen v francosko-nemškem sporazumu, ki bomo val stopili v veljavo dne 1. januarja 1937.

Versajske pogodbe ni skoro nič več. Ostale so v veljavi le še njene teritorialne določbe. Če bi sunek sledil še v to smer, potem je nedvomno, da se komplicacije ne bodo mogle več preprečiti. Hitler je morda sedanjí korak potreboval, da odvrta pozornost nemškega naroda od notranjih težav in finančnih stisk. Vprašanje je le, kako dolgo bo mogoče nemškemu narodu usmerjati v pogled tja, kjer ni mogoče reševati vprašanj, ki se direktno tičejo boljšega kruha in boljših notranjih političnih ter finančnih prilik. Z novo nastalim položajem ni prizadeta samo Francija, ampak tudi Belgija, saj pluje po Renu stalno okrog 1000 belgijskih ladij, prizadeta pa je tudi Amerika, ki bo po informacijah ta nemški korak v posebni notí obsodila. Francoska diplomacija pa si prizadeva, da bi se napravil skupen protest prizadežih držav v Berlinu.

Morda so določbe versajske mirovne pogodbe glede internacionalizacije nemških rek glede Rena samega in Mosle bile političnega značaja. Toda pri ostalih rekah, na katere so se nanašale zadevne določbe versajske pogodbe o internacionalizaciji rek (Laba, Odra, Donava itd.) so izključno gospodarskega in prometno tehničnega pomena.

Za informacijo je važna razlika, ki obstoja med »nacionalnimi« ter »mednarodnimi« rekami. To razlikovanje temelji v mednarodnem pravu. Državna oblast se namreč ne omejuje samo na površino v okvirju državnih meja, marveč se razteza tudi na zračni prostor nad to zemljo, na prostor pod površino in pa na državno vodovje na področju državnih meja. To se tiče rek, kanalov, jezer in vseh drugih voda. Reke, ki izvirajo na področju iste države in ki se tukaj tudi izlivajo, stojijo pod izključnim gospodstvom te države, ki ima pravico, da tuje državljane izključi od prometa po teh rekah, ali pa da dopusti plovbo tujcem, toda pod neenakimi pogoji z lastnimi državljani. Mednarodne pa so one reke, ki tečejo skozi več držav ali pa ki države ločijo in ki so v stiku z morjem z direktno plovno zvezo. Za te mednarodne reke veljajo določbe barcelonske kon-

Sovjetski mobiliz. načrt SSSR ukraden

HELSINKI, 16. novembra. Vsi finski listi poročajo o velikih vojaških pripravah vzdolž rusko finske meje. V vzhodni Kareliji se je v največji naglici zgradila nova železniška proga, ki se smatra kot izrazito strateška železnica. Razen tega so v zadnjem času ob sovjetsko finski meji preselili mnogo finskih kmečkih družin na jug in gradi v evakuiranem področju sovjetska vojska strateške pozicije. Ob finski meji so zaposlene velike delavske kolone, ki pripadajo raznim kolonijam kaznjencev. Izgrajujejo se ogromni vojaški aerodromi, ki predstavljajo neprekinjeni niz oporišč sovjetskih zračnih sil, ki se razteza od Kronštada v finskem zalivu do obale Ledenege morja. Značilne za vojaške mere sovjetrov so priprave na daljnem severu na polotoku Kola, kjer so uredili štiri aerodrome. Doslej so izgradili sovjeti sledeče aerodrome: Aleksandrov in Poljarno v bližini finske norveške meje, ki se poleti lahko uporabljata tudi za hidroplane. Drugo letalsko oporišče je pri Murmansku, naj severnejši točki sovjetske severne železnice, potem pri Arhangelsku in Kandalasku ob Belem morju. Trije aerodromi so izgrajeni v vzhodni Kareliji, takisto v bližini finske meje in jezera Onega. Nekoliko južneje se nahajajo štiri zračna oporišča. Najjužnejše točke se nahajajo na jezeru Ladoga in v bližini trdnjave Kronštadt. Po mnenju švedskih vojaških strokovnjakov je na tem področju koncentriranih okoli 300 sovjetskih aerodromov. Ti ukrepi predstavljajo grožnjo Finski in vsem skandinavskim državam. Finski listi pišejo, da sovjeti na severu nekaj pripravljajo.

LONDON, 16. novembra. Veliko senzacijo je zbudila vest »Daily Expressa« o velikih špijski aferi, v kateresredišču je neka ruska grofica, ki si je znala pridobiti zaupanje sovjetskih častnikov ter si prilastiti mobilizacijski načrt sovjetske vojske. Špijaža je bila pravočasno odkrita in je šla v korist neke zapadne velesile, očitno Nemčije. Ruska grofica, ki je nastopala pod napačnim imenom »Mihajlovna«, se nahaja v zaporih moskovske Čeke. S tem v zvezi je tudi aretacija večjega števila nemških državljani.

Prestolna beseda romunskega kralja

BUKAREŠTA, 16. novembra. Kralj Karol je imel včeraj na rednem zasedanju parlamenta prestolni govor, v katerem je izrazil voljo, da se izvede nujna akcija za okrepitev romunske vojske. — Glede zunanje politike pa se glasi prestolni govor: »V zmedah, ki vznemirjajo danes mednarodno politično življenje, bo Romunija slejkoprej brez slabosti zasledovala najvišji cilj, to je ohranitev miru in integralnost meja. Moja vlada je prepričana, da se doseže lahko ta cilj s prijateljskim sodelovanjem vseh narodov v okviru Društva narodov in z okrepitvijo naših zavezništev. Moja vlada je slejkoprej odločena, da podpre vsako akcijo, ki naj služi temu, da se podpre avtoriteta Ženevske institucije in da poglobi vse sedanje zveze. Kralj Karol se je ob tej priliki spomnil obiska prezidenta dr. Beneša in kneza namestnika Pavla v Bukarešti in svojega lastnega obiska v Pragi, pri čemer je poudarjal posebno pripravljenost pri sprejemu. Prestolni govor se zaključuje z gorečim pozivom k zedinjenju vseh sil Romunije.

Drug drugega skušajo obkoliti

MADRID, 16. novembra. Havas poroča: Že nekaj ur sem je položaj na srednji fronti nespremenjen. Po ofenzivi utrjujejo nacionalistične čete svoje vojne sile in preurejajo svoje grupacije. Poskušali so navaliti na toledski in francoski most. Bili pa so z velikimi izgubami odbiti. Vlade čete so tudi izvršile protinapad in prisilile nacionaliste, da se umaknejo na nesigurne položaje. Na južni strani Madrida si prizadevajo vladne čete, da obidejo sovražnika. Dejstvo, da je predsednik vlade Caballero obiskal vas Pozuelos in nekatere druge naselbine, kaže, da se je vladnim četam posrečilo, da na sektorju pri salezijskem mostu in Aranjuezu južno Getafe razčistijo ves teren. To omogoča vladnim četam, da s svojim topništvom obvladujejo položaje Sero Los Angeles, s čimer je dana možnost, da prebijajo obroč nacionalistov okoli Madrida. Po 5 dneh hudih borb se bavijo vodilne osebe nacionalistov z vprašanjem, da li je potrebno, da se Madrid ruši. Če bi se namreč po njihovem mnenju ne pričelo bombardiranje brez ozira na levo in desno, bi borbe okoli Madrida mogle dobiti značaj pravega obleganja. Iz Tenerife poročajo, da so madridske čete izvršile napad, ki pa je bil odbit. Nacionalistična letala so bombardirala glavno mesto in je nastalo radi tega več požarov. Havas poroča iz Madrida v zvezi z akcijo vladnih letal, da se je posrečilo od 28. oktobra pa do danes sestreliti vladnim letalom in protivzračnim topom okoli 100 nacionalističnih letal. Od sedem glavnih cest, ki vodijo proti Madridu so tri popolnoma v rokah nacionalistov. Dve cesti sta pod topniškim ognjem nacionalistov. Za oskrbovanje madridskih čet sta prosti samo dve cesti, in sicer proti Burgosu in proti Valenciji.

Iz let 1921, v smislu katerih je plovba na teh rekah vsem državam prosta. V smislu pravkar razglašene nemške odpovedi in posebnega zatrdila pa se barcelonski sklepi ne bodo rušili, ampak jih Nemčija še vnaprej priznava.

Po določbah versajske mirovne pogodbe je imela Francija pravico, da je smela jemati vodo iz Rena za bližnje kanale in za druge svrhe. Razen tega je imela izključno pravico izrabe moči, ki jo lahko proizvaja rečna sila Rena. Po čl. 358. omenjene pogodbe ni smela Nem-

čija graditi na desnem bregu Rena nikakšnega stranskega kanala. Belgija pa je imela v smislu versajske pogodbe pravico, da zahteva lahko do leta 1945 od Nemčije pravico, da gradi na črti Ren-Maas po načrtih belgijske vlade veliko plovno linijo.

Nemčija je odvrnila poslednjo verdoseči uveljavljenje sistema dvostranskih paktov, s pomočjo katerih naj bi med prizadetimi državami zasejala razdor in zmedo. Če se bo Nemčiji to posrečilo, bo pokazala bližnja bodočnost.

Proslava poljskega narodnega praznika v Mariboru

V soboto 14. t. m. je na svečan način proslavilo poljski narodni praznik dijaštvo klasične gimnazije, včlanjeno v Feriálnem savezu, ter napolnilo prostore Ljudske univerze. Otvoritvene besede je spregovoril sedmošolec Kotnik, ki je prečital oprostilno pismo poljskega konzula v Ljubljani g. dr. Steleta, nakar je v jednatih izvajanjih orisal zgodovino poljske republike do današnjih dni. Za njim je osmošolec Dornik orisal veličino poljskega pripovedništva in pesništva do današnjih dni. Profesor J. Sedivy je nato prikazal poljsko zgodovino. Številne skioptične slike so spopolnjevale njegova izvajanja. Orisal je še ge in navade bratskega poljskega naroda, ki sličejo precej navadam in šegam naših Prekmurcev. Zlasti je poudarjal veliko ljubezen, ki jo čuti vsak Poljak do svoje rudne grude. Z vzklikom bratski republiki Poljski, kateremu se je pridružilo vse dijaštvo, je bila zaključena ta prisrčno proslava.

Jubilejna razstava »Brazde«

Včeraj v nedeljo ob 11. uri je bila v beli dvorani Uniona otvoritev jubilejne V. razstave mariborskega kluba Brazde. K otvoritvi so prispeli odlični prijatelji slikarske in kiparske umetnosti. Otvoritvene besede so spregovorili dr. I. Sorli kot predsednik Umetniškega kluba, R. Rehar v imenu Brazde ter g. Gojmir Kos kot zastopnik ljubljanskih likovnih umetnikov. Jubilejna razstava je verno zrcalo spopolnjevanja in upodablja moči v tukajšnjem klubu Brazda včlanjenih likovnih umetnikov. Svoja dela razstavljajo na tej razstavi Karel Irak z 10 olji, Ivan Kos z 12 akvareli, 1 oljem in 2 linorezoma, Zoran Mušič s 4 olji, Rajko Slapernik s 3 olji in 2 temp. kompozicijama, Ante Trstenjak s 5 olji, Kipar Vladimir Stoviček pa razstavlja 3 dela in sicer: »Dva plesalca« (les). »Deček z ribo« (les) in plaketo G. S. in Beograda (mavec).

K sanaciji vinogradništva.

V kmetijskem ministrstvu je bil sestavljen načrt uredbe o sanaciji vinogradništva. S to uredbo naj bi se omejil obseg vinogradov na ta način, da eno leto po uveljavitvi uredbe ne bodo dovoljeni novi nasadi brez posebnega dovoljenja. Dovoljenja za obnovo in za nove nasade vinogradov se bodo izdajala samo v izrazito vinorodnih krajih, ki bodo kot taki posebej označeni. Kateri kraji spadajo med vinorodne, bo določila posebna komisija, v kateri bodo tudi zastopniki vinogradniških organizacij. Na vinograde v nevinorodnih krajih bodo uvedene posebne davščine, da se na ta način zajeziijo novi nasadi in zmanjša konkurenca. Uredba predvideva tudi precej obširne davke za samorodne trte razen onih, ki bodo posebej priznane kot enakovredne plemenitim trtam. Na vinograde, ki ne bodo odgovarjali določbam nove uredbe, bo uveden poseben davek. Vsaka oprostitev tega davka bo izključena.

240 MILIJONOV LIR ...

Za prevoz vojaštva, živali, municije itd. skozi sueški prekop je morala Italija v času abesinske vojne plačati 240 milijonov lir družbi kanala. Ni treba posebe poudarjati, kako masne dividende je ta družba dala svojim delničarjem.

Pabecki

O DRAGINJI.

»Trg. list« prinaša v uvodniku: »Lepo in prav je, če se država bori proti draginji in proti pretiranim cenam. Toda tudi sama ne sme povzročati draginje, tem več mora sama najprej izpolnjevati to, kar zahteva od drugih. Uspešna je samo politika, ki je dosledna in če hoče imeti država s svojimi protidraginjskimi predpisi uspeh, potem mora tudi sama dosledno izvajati te predpise, prav tako pa tudi vsa državna podjetja. Ali pa ta to delajo?«

KAZEN BOŽJA.

Neki tuk. list piše: »Avstrijski monarhisti izdajajo na Dunaju svoj list, v katerem čitamo tudi ved o tatvini olinatke slike pokojne avstrijske cesarice Elizabete na podstrešju magistrata v Novem Sadu. Slika je baje umetniško delo in ocenjena na Din 120.000, za kolikor jo je tat bojda prodal nekemu muzeju v Budimpešti. List »Unter dem Doppeladler« pravi, da je tatvina te dragocene slike kazen božja, ker so novosadski občinski očetje sliko »onečastili« s tem, da so jo vrgli na podstrešje, namesto da bi jo bili pustili obešeno v posvetovalnici. Mi pa pravimo: če je koga zadela kazen božja, potem gotovo tiste legitimistične Madžare, ki so v svoji habsburški patriotski neumnosti plačali za sliko Din 120.000.«

»NAJBOLJE INFORMIRANI« LIST.

Tuk »Del. politika« prinaša v svoji zadnji številki sledečo izjavo: »Dnevnik »Slovenec« je v svoji št. 260 objavil vest o snovanju nove politične skupine v Mariboru, ki namerava prevzeti neko tukajšnje tiskarno in spravlja s tem v vezo Ljudsko tiskarno. Pooblaščenji smo izjaviti, da so te vesti, v kolikor se tičejo Ljudske tiskarne, brez stvarne podlage.«

KRLEŽA = 100 PERNARJEV.

Dr. Ivan Pernar, znani dr. Mačkov sodelavec, je ob priliki svojega govora v Imotskem ostro napadal marksistično delovanje znanega hrvatskega pisatelja M. Krleža. Sedaj se je oglašila tudi beograjska »Javnost«, ki piše: »Krleža« je eden najboljših hrvatskih pisateljev in jugoslovenskih književnikov, čigar dela pričajo zunanemu svetu o tvornosti hrvatske kulture bolj kakor vse, kar bo sto Pernarjev v svojem življenju lahko napravilo. Razen tega ni M. Krleža nikdar prišel v konflikt z zakonom in uprizarjajo njegova dela vsa gledališča v državi.«

70% DOMA.

»Del. politika« poroča iz Guštanja: »Strašno jih jezi, gospode pri »Slovenec«, da nas je skoro 70 odstotkov volilcev ostalo doma, ker nam je bila naša delavskokmečka lista razveljavljena. Da bi si vsaj nekoliko ohladili svojo jezo, pa skušajo zbijati dovtipa na račun naše zavrnjene liste. Gospodje, to kar se je zgodilo nam, se lahko vsakemu pripeti.«

V vsako slovensko hišo
»Večernik«!

Studenške novice

Napravite konec! Po studenških ulicah se že več mesecev potika duševni siromak, ki nima niti čevljev. Obleden je skrajno slabo. Ima po navado, da nosi seboj črepinje, staro železo in slično. Včasih je natovorjen s tako prtljago, da komaj nosi, v veselje brezsrčnežev in dece. Potrebno bi bilo, da se odpravi v domovinsko občino ali pa kar, bi bilo še bolje, da se izroči v kakšno sirotišnico.

Nemški gospodarski minister in predsednik Reichsbanke

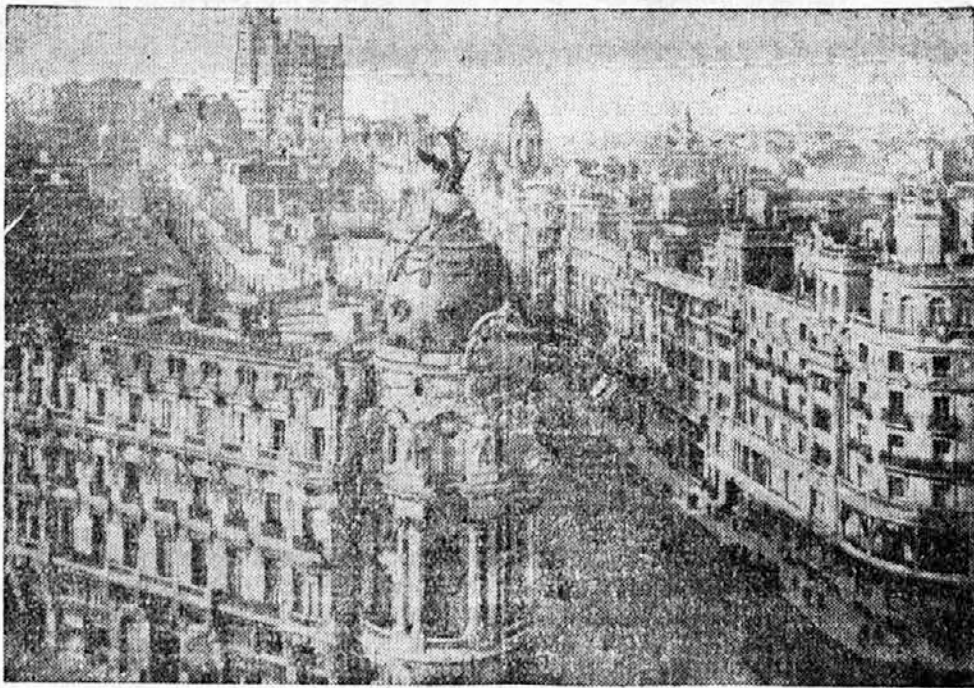
Dr. SCHACHT,

ki je prispel v Ankaru. Cilji njegovega potovanja se držijo v tajnosti.

Ptujske novice

Zasačena tatva. V petek 13. t. m. je bilo v meščanski šoli v Ptujcu precej razburjenja. Neki učenki III. razreda je na hodniku zmanjkal 260 Din vreden plašč, v katerem je bilo v denarnici 9 Din gotovine. Tatva je policija pol ure po izvršeni tatvini že prišla in jo spravila na

Francova letala bombardirajo središče Madrida

La Gran Via v Madridu

stražnico, kjer so ugotovili, da je identična z 16 letno Jožefo B. iz Radvanja pri Mariboru.

Slovenjegaške novice

Napadeni nočni stražnik. V nočnih urah se je večja družba neznanih fantov peljala s kolesi skozi trg Sv. Lenart v Slovgor., ne da bi imeli predpisane luči. Nočni stražnik je po predpisih fante zaustavil in jih pozval, da vozijo skozi trg ali z lučjo, ali da gredo peš. Družba se mu je zoperstavljala in ga pričela obrekovati. Pri tem je nenadoma stopil k stražniku 20letni posestniški sin P. N. iz Sv. Jurija v Slovgori., potegnil iz žepa nož in mu brez vsakega povoda prizadejal na desni roki in levi strani prs hudi poškodbi. Stražnik je moral iskati zdravniško pomoč, nasilneža pa so poklicani orožniki spravili v zapore.

Strele v kapelo! Pri zadnji nevihti, ki je zajela del Slovenskih goric, je strela udarila v kapelo v Zgornji Voličini, ki je last Stuberja Janeza in Marije, ter razbila glavna vrata in poškodovala Marijin kip. Uničila je tudi druge podobe.

Vlom! S silo je bilo vlomljeno v stanovanje posestnika Soka Martina iz Andreceva v času, ko so bili domači na delu. Odnešenega je bilo precej blaga, zlasti nekaj oblek, novih čevljev in vrednosti nad 1000 Din. Takoj obveščeni orožniki so šli na zasledovanje in pri Čagoni zalotili nekega delavca brez stalnega bivališča v trenutku, ko je te ukradene stvari prodajal. Vlomno tatvino je takoj priznal. Orožniki so ga spravili v sodne zapore.

Tri rebra mu je zlomil! Radj dekleta sta se sprla viničar Š. A. iz Sp. Žerjavcev in delavec F. L. iz Sp. Porčiča. Oba sta namreč zaposlena kot delavca pri posestniku Lorberju Francu v Spod. Porčiču. Po običajnem delu sta povečerjala ter šla skupaj domov. Na potu sta se začela radi nekega dekleta prerekati, tako, da je

slednjič F. L. pobral velik kol ter začel na nasprotnika udrihati, dokler se slednji ni zrušil. Poškodovanca so spravili k zdravniku, ki je ugotovil zlom treh reber, poškodovalec pa je imel posla z orožniki.

MARSAL ČANGKAŠEK

šef nankinske vlade,

je ob pomovni paostritvi kitajsko japonskih odnošajev radi nekega umorjenega japonskega mornarja pozval inozemske poslanike k evakuaciji njihovih sožalovljanov v pokrajinah Iuan, Mi Gsi in Kan Su, kar se smatra kot znamenje bližajočih se nevarnih dogodkov.

Ja življenja in sveta

SPOMENIK PRVEMU KADILCU.

Prvi kadilec v Španiji je bil udeleženec Kolumbovega odkritja Amerike Rodrigo de Jerez. Pripeljal je s seboj z novega sveta mnogo tobaknih listov, ki jih je za vžgal v cigare in kadil. Njegovi ženi tobakni dim ni ugajal, kašljala je in se dušila, vmes pa pošteno zmerjala moža. Poklicala je sosede, in te so videle v dimu ki se je kadil iz ust in nosnic miščastega mornarja, hudičevu sapo. Takrat je v Španiji baš divjala inkvizicija in Rodrigova žena je ovadila svojega moža. Še zdaj ni znano, ali je storila to iz strahu za njegovo ubogo dušo ali pa se je hotela sploh odkrižati moža, ki je le redko prihajal domov, in še to samo za nekaj dni. Rodriga so prijeli in obtožili čarovništva. Cerkvena oblastva so izjavila, da je mornar obseden in da ga hudič noče izpustiti iz svojih krempljev. Rodrigovo hišo so med svečanimi verskimi obredi očistili zlih duhov, njen lastnik je pa sedel celih 10 let v zeči. Ko so ga izpustili, se je bilo kajenje po Španiji že močno razširilo. On je torej bil prva žrtev te novosti. Prebivalstvo Rodrigovega rojstnega kraja v provinci Hoelvai je imenovalo po kadilskem mučeniku ulico in postavilo pogumnemu kadilcu spomenik. Stroške je krila španska tobakna družba, ki se mora zahvaliti Jerezu za svoje sedanje lepe dobičke.

Darujte za azilni sklad PTL!

Prevratni dnevi l. 1918 v Pragi

Kritična pa je bila noč od 29. na 30. oktober. Do tega je prišlo, ker so zapovedal dr. Scheiner, Udržal in poštni svetnik Sejnoha v imenu NO, da mora pošta pretrgati direktno telegrafsko in telefonsko zvezo dež. voj. poveljstva praškega z vojnim ministrstvom na Dunaju, s katerim se je bil ves 29. oktober razgovarjal šef gener. štaba praškega, nemški polkovnik Stusche. Radi tega je NO dobival od dež. voj. poveljstva pritožbe. NO je pritožbe poslušal, a pustil stvari teči naprej. Posledica tega je bila, da so bili poklicani na voj. poveljstvo madžarski vojaki, ki so poskusili ponovno iztisniti sokolsko stražo. Dr. Scheiner je zato iz NO dal potrebna povelja, da se to prepreči, vendar so Madžari sok. stražo iz poveljstva izrinili. Generalni štab je ob polnoči v noči prenehal s pritožbami, toda med tem je bila pred poveljstvo že prikorkala četa mornarjev-Čehov, ki so bili pripravljeni, naskočiti ga, čim bi dobili za to povelje.

Pozneje — toda še v noči — se

je ugotovilo, da je poveljstvo imelo namen izvršiti protiprevrat ter proglasiti prekri sod. To pa se je zgodilo takole: stavec v vojaški tiskarni Vojtěch Kočka, ki je stavil besedilo proglasa prekega sode, je imel do 2. ure ponoči čakati s uskom, da bi dobil dokončno povelje za to. Ob 2. uri ponoči povelja še ni imel ter je to javil naredniku Bajeru, dobremu Čehu, ki je namero takoj javil Nar. odboru. Razen nameravanega prekega sode pa je bilo že tudi pripravljeno povelje za nekatere češke častnike, ki so pomagali pri akciji dr. Scheinerja: »sind zu verhaften und sofort zu justifizieren«, t. j. da se morajo aretirati in takoj usmrtiti. Poleg njih naj bi bile usmrčene še vse vodilne osebnosti NO. Tak je bil položaj: pri njem ni moglo ostati, četudi proglas prekega sode ni bil tiskan.

Predsedstvo NO, ki se je že rano dne 30. okt. sestalo, je zato pooblastilo dr. Scheinerja kot poveljnika čl. vojaške sile ter dr. Soukupa in Jiříja Stříbrnega, naj gredo na dež. voj. poveljstvo ter ga

takoj prevzamejo v svoje roke. Pooblaščenec NO so se odpeljali najprej na otok Zofin, kjer je dr. Scheiner predvidel potrebne mere, in nato so se odpeljali na poveljstvo. Izsilili so si vstop vanj ter šli v sejno dverano. Dvorišče poveljstva je bilo polno madžarske pehote, stopnišča in hodniki polni častnikov. Med njimi je bilo tudi mnogo čeških častnikov, ki so odposlance NO burno pozdravljali. Sejna dvorana je bila polna članov, generalnega štaba in drugih častnikov z generalom Kestřánkom na čelu. Vstop zastopnikov je povzročil ogromno razburjenje. Dr. Scheiner se je podal h generalu Kestřánku, ki je sedel v stolu na čelu mize. Nato se je vnela ostra debata, ki se je iz sejne dvorane razširila še celo v ostale prostore, napolnjene s častniki. Med tem je prišel na poveljstvo še član NO František Udržal in z njim vrsta čeških častnikov. Med nemškimi in češkimi častniki je prišlo do najostrejših konfliktov. Častniki so bili oboroženi z revolverji. General Kestřánek je sedel na smrti bled ter ni bil sposoben za nikako pogajanje. Poleg njega je sedel polkovnik Stusche, ki je brez krvi v obrazu in zaprtih ustnic gledal, kaj se godi.

Zastopniki NO so poklicali češke častnike na kratek posvet v sosednjo sobo. Tu ni bilo mnogo govora. Bilo je soglasno mišljenje, da je treba pristopiti takoj k dejanju: vodeče častnike na poveljstvu prijeti, razorožiti in izgnati iz Prage. Dogodki so postajali dramatični. Ogromno razjarjenost je zbudila vest, da podpolkovnik Wondratschek zažiga uradne poveljive spise ter da vsakomur grozi z ustrelitvijo. Vrsta čeških častnikov s polkovnikom Šubertom na čelu se je izrinila iz sobe, da to zabrani. Zgrabili so Wondratschka za prsa, mu na grlo nastavili bajonet in ga skozi stranski vhod takoj eskortirali na policijsko ravnateljstvo.

Sedaj je stopil dr. Scheiner pred generala Kestřánka ter mu rekel z zapovedujočim glasom, da mu mora takoj predati upravo vojaškega poveljstva v polnem obsegu kot zastopniku NO in komandantu čl. vojske. V imenu čeških častnikov pa sta sporočila generalu Kestřánku generalmajor Prochazka in polkovnik Šubert, da mora s svojim štabom nemudoma zapustiti Prago.

Konflikt je dosegel svoj višek. Češki častniki so se zgrnili in so potegnili sablje. Svetla jekla so se zablistala v zraku.

Mariborske in okoliške novice

Ob križišču Tattenbachove in Vetrinjske ulice prometni otok

Danes dopoldne ob 10.30 se je vršila v sobi št. 11 pri mariborskem sreskem sodišču dražba hiše v Tattenbachovi ulici št. 1. Dražbe so se udeležili trije interesi, in sicer Hranilnica dravske banovine, ki je bila zastopana po ravnatelju dr. Janku Kovačecu, Posojilnica v Mariboru, zastopana po odvetniku dr. Franu Hojniku, ter mestna občina mariborska, zastopana po ravnatelju mestnega književodstva Jošku Barletu. Izklicna cena za navedeno hišo je bila 334.732 dinarjev. G. dr. Kovačec je v imenu Hranilnice dravske banovine nudil za hišo 514.000 dinarjev, dr. Hojnik nato v imenu Posojilnice 550.000 Din, J. Barle v imenu mestne občine pa 600.000 Din. Dražba se je nato nadaljevala med Posojilnico in mestno občino. Dr. Hojnik je v nadaljeva-

nju dražbe ponudil 620.000, J. Barle 650.000, nato dr. Hojnik 670.000, g. Barle pa 671.000 dinarjev. Ker ni nikdo od navzočih ponudil več, je sodnik g. Vejnar proglasil mestno občino mariborsko kot kupca hiše v Tattenbachovi ulici 1.

Kakor smo doznali bo mestna občina krila kupnino v znesku 671.000 dinarjev iz regulacijskega fonda. Hišo samo pa bo mestna občina podrla ter regulirala, tako da bo končno odstranjena nevarna točka, ki močno ovira promet. Ni pa še padla odločitev, ali bo mestna občina sama zidala novo hišo, ali pa bo prostor prodala drugemu interesentu, ki bo moral po regulaciji omenjenega tržišča postaviti tamkaj trinadstropno hišo. Po načrtih se bo na tem bajnem križišču uredil poseben prometni otok.

V znamenju hrvatsko slovenske planinske vza emnosti

je poteklo tudi letošnje svečano martinovanje na Pohorju. Ob tej priliki je prispele že s sobotnim večernim vlakom v Maribor, oziroma Hoče 50 Sljemenašev s predsednikom Dušanom Jakšičem na čelu. Gostoljubno so jih sprejeli mariborski planinci s častnim predsednikom in planinskim prvoboriteljem dr. Senjorjem ter inž. Jelencom na čelu. Z dve ma avtobusoma so drage goste prepeljali do Petkovega sedla, nakar jih je vodila pot do Mariborske koče, kjer jim je izrekel prisrčno dobrodošlico inž. Jelenec. Razvila se je prijetna Martinova zabava ob zvokih godbe in veselem petju. Včeraj v nedeljo je prispele h Mariborski koči več vodilnih in vidnih planinskih odbojnikov, ki jih ni deževno vreme zaustavilo, da ne bi bili pohiteli vrh Pohorja po-

zdravit drage hrvatske planince. Pri slovesnem skupnem kosilu je spregovoril prisrčne pozdravne besede v imenu mariborske podružnice SPD dr. Bergoč, ki je toplo pozdravil vse Sljemenaše in tudi godovnika častnega predsednika dr. Senjorja. V iskreno bratskih planinskih besedah je odzdravil predsednik Sljemena Dušan Jakšič. G. dr. Senjor pa je naglašal tradicionalne prijateljske vezi, ki družijo mariborsko podružnico SPD in Sljemenaše. Naš planinski pesnik Zoržut pa je vse navzoče pozabaval z vezano in nevezano besedo. Deževno vreme ni nič motilo vedrega razpoloženja, četudi dragim gostom žal ni bilo dano, da bi naše Pohorje videli v soncu.

Himen! Danes se poročita Polde Kauddek, vodja hotela »Orel« v Mariboru, in Jožica Čas, hčerka trgovca in velepos. Dovže pri Slovenjgradcu. Mladima poročencema obilo življenske sreče!

Odprta noč in dan so groba vrata. Umrl so te dni: čevljarški mojster Jurij Knaflič, star 69 let, stanujoč Vrbanova ul. 19, vinčarka Elizabeta Krajnc, stara 74 let, stanujoča v Košakih 66, zasebnik J. Vachams, star 83 let, stanujoč v Magdalenški ulici 25.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek, točno ob 20. uri predava g. univerzitetni profesor dr. Maklecov iz Ljubljane »o ženi in rodbini v sodobni Rusiji«.

Vpepeljeni mlin. V noči na nedeljo je pri veleposestniku Kunu v Razvanju nastal ogenj v domačem mlinu na električni pogon. V kratkem času so ognjeni zublji zajeli ves objekt ter ga vpepelili. Škoda znaša preko 15.000 dinarjev. Kako je ogenj nastal, se še ne ve, domnevajo pa, da je bil podtaknjen.

Zbor kolesarjev dravske banovine v Mariboru. Jutri v torek dne 17. tm, ob 8. uri zvečer se sestanejo pri »Zamorcu« delegati vseh kolesarskih klubov dravske banovine. Na dnevnem redu tega sestanka, ki je odločilnega pomena za kolesarski sport, so važni razgovori. Vabljeni vsi sportniki in njim naklonjeno občinstvo!

Šahisti SK Železničarja so se postavili. V klubskih prostorih SK Železničarja na stadionu ob Tržaški cesti se je včeraj po poldne vršil revanžni šahovski dvoboj za prvenstvo Slovenske šahovske zveze, in sicer med SK Železničarjem in Šahovskim klubom Črna. Včerajšnja šahovska bitka med obema nasprotnikoma se je končala s istim rezultatom kakor pred osmimi dnevi v Črni, in sicer z zmago SK Železničarja v razmerju 5 in pol:2 in pol. Posamezni rezultati so bili naslednji: Babič (Z):Obretan (Č) 1:0, Albanež (Z):Sorčan (Č) 1:0, Fišer (Z):Puhan (Č) remis, Regoršek (Z):Kovač (Č) remis, Ferenčak (Z):Skrinjar (Č) remis, Vidovič (Z):Kuhar (Č) 1:0, Mohorčič (Z):Stopajnik (Č) 0:1, Kovač (Z):Meh (Č) 1:0. S to zmago si je SK Železničar pri-

boril pot v drugo kolo in bo meril svoje moči dne 5. decembra z Mariborskim šahovskim klubom.

23 novih stanovanj. Na vogalu Cankarjeve in Koroščeve ulice gradi trgovec s perutnino g. Viljem Abt trinadstropno stanovanjsko hišo, v kateri bo 23 stanovanj, in sicer bodo stanovanja eno-, dvo- in trisobna, v pritličju pa štirisobno stanovanje. Stavbena dela naglo napredujejo in bo stavba v najkrajšem času pod streho. Z deli bodo zopet nadaljevali spomladi in se bodo stranke lahko že s 1. avgustom 1937 vselile.

Ob 65-letnici je gasilska četa pokazala svojo strumnost in pripravljenost. Vse to je pa privzgojeno v četi skozi dolgo vrsto let. Vse delo čete in razvoj gasilstva v naših krajih sploh je prikazano v brošuri, ki jo je mariborska gasilska četa izdala letos. Prof. Baš, naš znani zgodovinar, opisuje v njej na zanimiv način razvoj in delo gasilstva v Mariboru in okolici ter tudi življenje v mestu v zadnjih 100 letih. Priporočamo nakup knjige!

Ni se mu izplačalo. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je danes dopoldne obsodil 24 letnega delavca Ivana Vauda iz Pobrežja pri Mariboru na 4 mesece in 5 dni strogega zapor, ker je letos v juniju ukradel iz zaprtega stanovanja Ferdinanda Ranerja predmete v vrednosti okoli 150 dinarjev, neki drugi stranki pa je odnesel razne malenkosti v vrednosti 63 dinarjev.

Protituberkulozna Zveza v Ljubljani je poučena, da je vsako leto od redne vojaške službe predčasno odpuščenih več mladeničev radi jetične obolenosti. Ti mladeniči se dostikrat ne zavedajo nevarnosti svoje bolezni tako zase kakor tudi za svojo okolico ter opuščajo, osobito ako živijo v slabih gmočnih razmerah, pravočasno zdravniško pomoč. Opozarjamo jih tedaj, da imajo v primeru slabih gmočnih razmer priložnost za koristno zdravniško nadzorstvo v protituberkuloznih dispanzerjih. Te mladeniče prosimo, da se v svojem lastnem interesu kakor tudi v interesu svojcev t a k o j po odpustu od vojaške službe javijo pri najbližjem dispanzerju.

Zadnje telefonične vesti

V Primorski banovini zmagali mačkovci

BEOGRAD, 16. novembra. O včerajšnjih občinskih volitvah v primorski banovini in v nekaterih občinah savske in dravske banovine pravijo službeni podatki: JRZ je dobila 11 občin, Mačkovci 37 občin, Združena opozicija 2, JNS 2, naprednjaki 2. Manjkajo podatki iz 40 občin. Skupina Ace Stanojevića je dobila v vsej primorski banovini komaj

359 glasov. V savski banovini so bile volitve v 111 občinah. JRZ je dobila 10 občin, Hodžerovci 2, vse ostale pa pristaši bivše Kmetско demokratske koalicije. iz 99 občin so znani sledeči rezultati: JRZ 39 občin, Mačkovci 49, bivši samostojni demokrati 8, Hodžerovci 2, neorijentirani 1, neodvisni 1, meščani 1. Rezultati iz 12 občin še niso znani.

Nove akcije pred Madridom

RABAT, 16. novembra. Radio Sevilla poroča, da čistijo nacionalisti tren južno Madrida. Pri Carabancelu so bila sestreljena 3 rdeča letala. Nacionalisti so prešli po poročilih k uspešnemu protinapadu in se je rdeča milica umaknila do Valsecas. Nacionalisti so včeraj pri Toledo zavzeli 2 tanka. Četam generala Rade se je posrečilo, da so zajeli rdeči oklopni vlak, ki je prihajal od Escoriala.

TENERIFA, 16. novembra. Tukajšnji radijski klub poroča: General Miaja, branilec Madrida je izdal povelje za novo ofenzivo proti nacionalistom. Tanki in letala so vstopila v novo akcijo. Sunk je naperjen pretežno proti oddelkom generala Verelle. Nacionalistom se je posrečilo, da so napad odbili. Z ozirom na aktivnost rdečih letalcev so prešli tudi nacionalisti k večjim napadalnim akcijam.

Largo Caballero: borba se šele pričinja

VALENCIJA, 16. novembra. Largo Caballero je sprejel večje število francoskih novinarjev, katerim je dejal: Vojna se sedaj šele pričinja. Šele sedaj raz-

polagamo s sredstvi, da borbo lahko uspešno nadaljujemo. Tudi v slučaju morebitnega padca Madrida borbe še dolgo ne bo konec.

Ob Horthyjevem obisku neoglasitev Reke za madžarska luka

PARIZ, 15. novembra. Francoska gospodarska agencija »Agence Economique et Financiere« je objavila vest iz Berlina da pričakujejo nemški diplomatski krogi novo senzacijo iz Italije. Musolini naj bi v bližnjih dneh razglasil, da odstopa Madžarski reško pristanišče. V Rimu se vrše velike priprave za poset madžarskega regenta Horthyja, ki bo v

času od 24. do 30. novembra prvič oficijsko posetil Italijo. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih rimskih krogih bo pri tej priliki na slovesen način proglašena Reka za madžarsko luko. Italija hoče na ta način paralizirati nezadovoljstvo v nekaterih madžarskih krogih, ki opozarjajo, da Italija samo platonično podpira madžarske revizionistične težnje.

Ciano povratek preko Čakovca in Ljubljane

BUDIMPEŠTA, 16. novembra. Ciano se vrača jutri preko Čakovca in Ljubljane v Rim. Zanimiv je komentar »Ami de Pouple« k dunajski konferenci, ki da je pokazala, da je italijanski vpliv v Budimpešti in na Dunaju nekoliko popustil.

Italija se bo kmalu prepričala, da ji je v njeni politiki v Srednji Evropi potrebna Francija ter se bo morala vrniti k oni politiki, ki ji je zagotovila uspeh v abesinski vojni.

Kino

Kino Union. Danes zadnjič Gigli film »Osamljeno srce«, od jutri, samo tri dni »Mazurka«, s Pola Negri.

Naredno gledališče

Ponedeljek, 16. novembra: Zaprtó.
Torek, 17. novembra ob 20. uri: »Prva legija«. Gostuje Milan Skrbinšek v proslavo svoje 25 letnice umetniškega delovanja.
Sreda, 18. novembra: Zaprtó.

Milan Skrbinšek, eden najboljših slovenskih karakternih igralcev in zelo uvaževan član ljubljanske drame, gostuje v proslavo svoje 25. letnice umetniškega delovanja tudi v mariborskem gledališču, kjer je svoičas deloval dve sezoni. Predstava bo jutri, v torek, 17. novembra ter nastopi odlični gost v ulogi ciničnega doktorja Morella v Laveryjevi drami »Prva legija«.

Prostovoljna smrt v vodnjaku Preprečen beg dveh jetnikov Vigečeva podlegla poškodbam

Pri Sv. Juriju ob Pesnici so danes dopoldne našli v domačem vodnjaku 42-letno posestnico Alojzijo Štefeličevó. Ko so jo izvlekli iz vodnjaka, ni dala več nobenega znaka življenja in je bila že mrtva. Pokojna Štefeličeva je bila zadla je sama skočila v vodnjak, kjer je našla smrt. Kaj je gnalo Štefeličevó v tako žalostno smrt, še ni točno dognano. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Danes ponoči sta skušala dva kaznjence pobegniti iz zaporov tukajšnje jetnišnice in sta v to svrhu napravila v steno celice precejšnjo odprtino, skozi katero sta nameravala v svobodo. Pri delu pa

so ju zasačili pazniki, ki so jetnika takoj spravili v drugo celico.

61-letna Jožefa Vigečeva iz Spodnjega Razvanja je pred dnevi, kakor smo poročali, pri padcu s kolesa zadobila težke poškodbe na glavi. Vigečeva se je, kakor znano, peljala s svojim sinom na dvokolesu. Na Aleksandrovi cesti, nasproti glavnega kolodvora, pa je sin izgubil oblast nad vozilom ter sta oba, mati in sin, treščila na tla. Dočim se sinu ni nič hudega zgodilo, je mati obležala nezavestna na tleh in so jo morali odpremiti v bolnišnico, kjer pa je danes podlegla smrtonosnim poškodbam.

Sportna gibanja

Varaždinska Slavija je ugajala

Na stadionu SK Železničarja je včeraj nastopila varaždinska Slavija z dvema moštvoma in sicer z juniorskim in prvim moštvom proti KS Železničarju. Radi slabi vremenskih prilik je bil včeraj obisk bolj slab, vendar se je nabralo na igrišču do 400 gledalcev.

Najprej so nastopili juniorji Železničarja in juniorji Slavije, ki so odigrali finalno tekmo za Tivarjev pokal. Ta tekma je nudila zelo dober nogomet ter je bila od začetka pa do konca zelo zanimiva in napeta borba. Juniorjem SK Železničarja se je posrečilo s pičlo razliko golov, in sicer v razmerju 2:1 (1:0), premagati svojega nasprotnika. Sodil je g. Konič. Ker je prva finalna tekma pred 14 dnevi v Varaždinu končala neodločeno 2:2, so si lepi prehodni pokal trdke Tivar letos priborili juniorji SK Železničarja. Pokal je zastopnik trdke Tivar po končani tekmi izročil s primernim nagovorom zmagovalnemu moštvu.

Po končani predtekmi sta nastopili prvi moštvi Slavije in Železničarja ter je bil rezultat tega srečanja

SK Slavija:SK Železničar 4:2 (2:1).

Tudi ta tekma je bila zanimiva ter je nudila prvovrsten nogomet. V polju sta si bila oba nasprotnika skoraj enakovredna, le v prvi polovici je bila Slavija v rahli premoči. Veliki plus pa so imeli Varaždinci v dobri napadalni vrsti, ki je mnogo in iz vsake pozicije streljala na gol. Tudi je bilo moštvo Slavije bolj povezano ter je bilo zlasti vzorno sodelovanje med napadalci in halfi.

Železničarji so včeraj precej zaostajali za svojim nasprotnikom in to predvsem v startu. Razen tega ni bila enajstica homogena celota. Slaba je bila napadalna vrsta, zlasti leva stran, ki se ni mogla povzpeti do smiselne akcije. Res je sicer, da je domače moštvo igralo zelo požrtvovalno, toda igra je bila nekoristna, vse akcije pa so bili prekomplicirane, tako da so se navadno končale že pri nasprotnih haljih. Tudi je bil domači napad pred nasprotnim golom premalo odločen, nekajkrat pa je imel tudi izrazito smolo. Igra je bila zelo razgibana ter

je rezultat po poteku igre pravičen.

Sodil je g. Kopič v splošno zadovoljstvo.

ISSK Maribor : Atletiki 3:0.

V Celju bi se morala včeraj odigrati prvenstvena tekma med ISSK Mariborom in celjskimi Atletiki Tekmo pa so Atletiki že v soboto odpovedali ter pustili obe točki brez borbe ISSK Mariboru.

Ostale nogometne tekme.

Beograd: Bask:Ljubljana 4:1 (2:1).

Zagreb: Concordia:Slavija (Sarajevo) 5:1 (3:1).

Split: Hajduk:Slavija (Osijek) 4:2 (1:1).

Ljubljana: Hermes:Amater 2:1 (2:0).

Kranj: Korotan:Reka 3:3 (1:3).

Celje: Olimp:Slovan 4:4 (3:3).

Marseille: BSK (Beograd):reprezentanca južne Francije 5:4 (3:3).

Berlin: Nemčija:Italija 2:2 (2:1). — 100.000 gledalcev.

Pariz: Pariz:Budimpešta 2:1 (1:0).

Iz življenja in sveta

Če bi zbrali vse demante sveta na en kup ...

To bi bili presenečeni. Nič manj kakor 50 ton bi znašala njihova skupna teža. Zbrati bi pa morali res vse demante, ki jih nosi nežni spol vseh narodov okrog vrata in na rokah ter vse pravljicne zaklade demantov indijskih knezov in tudi vse one, ki so zaklenjeni v jeklenih omarah, kakor tudi vse one demante, ki počivajo v predalih, kjer jih hranijo posamezne družine.

50 ton dragocenih kamnov predstavlja danes vrednost dveh in pol milijard dinarjev.

Neki znameniti amsterdamski prekopčevalec demantov je dejal sledeče: »Na prvi pogled se bodo zdele vsakomur te številke kakor izrodek fantastičnih izračunavanj in vendar, če vse to nekoliko treznejše premislimo in preračunamo, vidimo, da so te številke vsota, ki odgo-

varja resničnemu stanju. Pomisliti moramo samo na to, da zaposluje demantna industrija nič manj kakor pol milijona ljudi, medtem ko je 10.000 veletrgovcev in nad 100.000 draguljarjev, ki s tem predmetom prekopčujejo. Končno ne smemo pri tem pozabiti na številne kupce teh predmetov. Najsi bo kamen majhen ali velik, povsod predstavlja svojo vrednost. Ljudje vidijo v teh kamnih varno naložen kapital in to zlasti v slučaju stiske. Na demantnem trgu se v zadnjih letih prekopčevalci živahno udejstvujejo. Elektrotehnični obrati, tovarne avtomobilov in vse druge panoge obrti in industrije v denarnem prometu kaj pridno uporabljajo tudi dragocene kamne. Zanimanje za odkup demantov se vedno bolj veča. Kljub temu pa je bil in ostane tudi vnaprej najboljši odjemalec široki krog občinstva, ki ima pa v raznih državah in

pri raznih narodih tako različne okuse za to ali drugo vrsto teh dragocenih kamnov.

Plujske novice

Nameravani izlet gostilničarjev v Ptuj in Slovenske gorice za dne 18. tm., pri kateri priliki naj bi se vršila pokušnja vina, se preloži na poznejši čas.

Velik vlom v Moškanjcih. Pred dnevi so v noči še neznani storilci vlomili v

trgovino Ljudevita Vernika, trgovca in gostilničarja v Moškanjcih. Odnegli so blaga v vrednosti 36.000 Din. V notrajnost trgovine so prišli na ta način, da so na nasilen način dvignili rolo za pol metra visoko in skozi to odprtino prenašali ukradeni blago na prosto. Domača dekla ki je šla okrog 2. ure na stranišče, je videla, da stoji v razdalji kakih 250 metrov od hiše na cesti zelo slabo razsvetljen avto, ni pa polagala nikake važnosti na to okolnost. Ker je bilo Verniku pokradeno največ manufakturnega blaga in le malo specerijskega, se sklepa, da je to vlomno tatvino izvršila ona borožena tolpa, ki je v noči 28. oktobra t. l. vlomila v trgovino v Tepanju pri Konjicah, kjer se je tudi posluževala prevoza ukradenega blaga z avtomobilom. Kljub obširni preiskavi in zasledovanju tolpe še niso izsledili.

Tatvina električne svetilke. Pretekli petek je bila predstava v mestnem gledališču v Ptuj, katero so uprizorili igralci mariborskega narodnega gledališča. Igralci so dospeli v Ptuj z elegantnim avtobusom, ki je last mestne občine mariborske. Med predstavo je stal omenjeni avtobus na Florjanskem trgu, katero priliklo je uporabil neki zlikovec in ukradel z avtobusa električno svetilko. Pri tatvini druge svetilke pa je bil najbrž pregan, kajti bila je le samo odvita. Tatvino je opazil šofer šele neposredno pred odhodom iz Ptuja. Uvedena je preiskava.

Za smeh in dober voljo

Kako dolgo?

Žena prejme od moža brzojav sledeče vsebine: V štirih tednih sem shujšal ravno za polovico. Kako dolgo naj ostanem še tu, ženica?

Odgovor žene: »Še štiri tedne!«

Tudi tako se lahko izrazimo.

»Tam vidim prihajati svojega krojača, ne bi se rad srečal z njim.«

»Zakaj pa?«

»Že nad eno leto mi dolguje pobotnico za mojo zadnjo obleko.«

ČUVAJTE JUGOSLAVIJO!

Sobo odda

SOBO IN KUHINJO

oddam takoj, mirni in pošteni strnaki. Vprašati Aleksandrova c. 42, Pobrežje. 5755

Prodam

Poceni na prodaj SKOBELNIK (Hobelbank). Frankopanova ul. 6, Studenci. 5754

Razno

PREKLIC.

Podpisni preključem in obžalujem kleveto, ki sem jo izresel, dne 25. oktobra t. l. napram gospodu Francu Šternu, posetniku v Račah, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega zasledovanja. Maribor, dne 11. nov. 1936. Maks Mošl v Račah. 5757

IŠČEM POSOJILCO

Din 25.—. Vknjižba na prvo mesto. 10% obresti in mesečno odplačilo po Din 1000. Naslov v upravi lista. 5753

Kupim

PIANINO

boljše znamke kupim. Naslov v upravi lista. 5722

Spomnite se CMD!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, sin in brat, gospod

Aloiz Ivanovič, prevoznik tovara

postal žitev poklica

Pogreb ne bo v torek, dne 17. novembra ob pol 7. uri v Štorah.

MARIBOR, TRS1. BREZOVICA, dne 16. novembra 1936.

Kristina, soproga in sin Dušan

S cesarskega prestola v blaznico

58

Maksimilijanova maloštevilna svita ihti in joče.

Tedaj pa sname Maksimilijan svoj poročni prstan ter ga skupno s kronico in vratno verižico izroči dr. Baschu, svojemu telesnemu zdravniku, s prošnjo, da vse to izroči njegovi materi nadvojvodinji Sofiji na Dunaju.

Maksimilijan misli do zadnjega trenutka na druge. Tedaj stopita pred celico oba generala Miramon ter Mejija.

»Ste li pripravljena? Jaz sem že gotov.« Tako jima pravi Maksimilijan. Po teh besedah se z obema svojima generaloma poljubi.

»Kmalu se bomo zopet videli na drugem svetu.«

General Miramon je zbran in miren. Ravno tako tudi Maksimilijan. Drugače pa je z generalom Mejijo, ki ga je bolezen precej strla in ki misli na svojo mlado ženo in deco. Najmlajše dete se je rodilo šele pred par dnevi.

Maksimilijan stopa mirno, dostojanstveno in oblečen v črno meščansko obleko po stopnišču ter se zaustavi na poslednji stopnici. Ko uzre pred seboj lepo prirodo, vzkligne:

»Kako krasen dan! Vedno sem želel umreti v polnem soncu.«

Zadnjikrat na Cerro de la Campana.

Spodaj pa je že čakala kočija, v katero so vstopili vsi trije obsojenci. Prepeljala jih je na morišče Cerro de la Campana.

To je namreč ravno isto mesto, kjer je bil Maksimilijan ujet. Kočijo spremlja močan oddelek konjenikov in pehote, za kočijo pa korakajo vojaki, ki so določeni, da izvršijo justifikacijo.

Žalosten prevod.

Ko stopa ta žalostna povorka po ulicah, vlada povsod grobna tišina. Vsa okna in vsa vrata v Queretaru so zaprta v znak žalosti. Še tisto majhno število ljudi po ulicah kaže znake sožalja. Vsi so oblečeni v črno. Žene jočejo, ko gledajo mlado ženo generala Mejije, kako jokaje in s komaj par dni starim detetom v naročju teče za tem žalostnim prevodom, da dohiti kočijo, v kateri se njen mož general Mejija pelje na morišče. Toda vojaki z bajoneti ji to preprečijo.

Visoko zravnana stopa Maksimilijan na grič. Za njim general Miramon. Generala Mejijo morajo vleči in skoro nositi.

Gori na gričku pa je na treh straneh

razvrščena vojska. Na četrti strani se nahaja nizki kameniti zid. Semkaj so privleli obsojence ter jih razvrstili tako, da so zrlj proti Queretaru, ki mirno, tiho leži v soncu.

Čete so dobile strog nalog, ki so ga prejele trenotek pred justifikacijo. Navodilo se glasi: Vsakdo bo na mestu ustrelen, kdor samo zamahne z roko v Maksimilijanovo korist.

Molče stoji v ozadju nekaj radovednih gledalcev. Maksimilijan gleda okoli, kakor da želi videti, ali je navzoč kateri prijatelj. Določili so mu mesto sredi med obema generaloma.

Tedaj se Maksimilijan obrne do generala Miramona in mu reče:

»Generalu junaku pripada čast tudi v času smrti. Dopustite in dovolite, da vam prepustim častno mesto!« S temi besedami ga pusti v sredino, tako da je bil Maksimilijan na njegovi desni strani, general Mejija pa na levi strani.